

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра української мови

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КУРСОВА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта
(Українська мова і література)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
української мови
протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Курсова робота з української мови»
Викладач (-і)	Викладачі кафедри української мови (згідно з навчальним навантаженням)
Контактний телефон викладача	0342-59-60-08
Е-mail викладача	kum@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.ua/
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом консультацій на кафедрі та з розрахунком відповідного часу. Також можливі онлайн-консультації за домовленістю з науковим керівником.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Важливим складником професійної підготовки майбутніх учителів-словесників є науково-дослідна робота, яка, з одного боку, дає змогу студентам реалізувати на практиці компетентності, набуті під час вивчення спеціальних дисциплін навчального плану підготовки, з іншого – зорієнтована на власний науковий пошук студента. Одним зі складників науково-дослідної діяльності учителів-словесників є виконання курсової роботи з української мови.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Виконання курсової роботи з української мови передбачає досягнення одночасно як навчальної, так і дослідницької мети, бо автор роботи, з одного боку, повинен продемонструвати повноту засвоєння навчального матеріалу, широту ознайомлення з літературою з певної проблеми, а з іншого – виявити вміння аналізувати конкретні мовні факти, узагальнювати їх і робити обґрунтовані та правильні висновки.</p> <p>Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.</p> <p>Основні цілі написання курсової роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розвивати самостійне наукове мислення студентів; • удосконалювати навички опрацювання науково-методичної літератури, її систематизації; • формувати навички творчого осмислення досліджуваної проблеми; • формувати такі дослідницькі вміння: визначати актуальність теми, відповідність її сучасному стану мовознавчої науки та перспективам розвитку, практичним завданням відповідної сфери; • з'ясувати предмет і об'єкт дослідження; • чітко характеризувати мету дослідження. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Інтегральна компетентність</u>	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	
<u>Загальні компетентності:</u>	
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.	
ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.	
ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.	
ЗК 8. Здатність планувати свій час, працювати автономно, самостійно.	
ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.	
<u>Фахові компетентності:</u>	
ФК 3. Здатність дотримуватися норм української мови, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.	

ФК 5. Здатність трансферу сучасних наукових досягнень у загальноосвітні навчальні заклади, у практику викладання української мови.

ФК 8. Здатність до володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 15. Здатність кваліфіковано аналізувати навчальні матеріали й добирати посібники й підручники, які найбільше відповідають цілям і умовам навчання.

ФК 18. Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Мати творчо-критичне мислення, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 7. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), віднаходити, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

ПРН 14. Обізнаність з елементами теоретичного й експериментального дослідження в професійній сфері та методами їх реалізації.

ПРН 19. Ефективно спілкуватися в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН 21. Забезпечувати дотримання правил академічної доброчесності у власній навчальній, науковій, педагогічній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
	90
лекції	0 (0 заочн.ф.н).
практичні заняття	0 (0 заочн.ф.н).
самостійна робота	90 (90 заочн.ф.н).

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ Вибіркова
6	A4 Середня освіта A4.01 Українська мова і література	3	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин					
	лекції		практичні заняття		самостійна робота	
	Ден. ф.н	Заоч. ф.н	Ден. ф.н	Заоч. ф.н	Ден. ф.н	Заоч. ф.н
Тема 1. Підготовчий етап до написання курсової роботи (вибір теми дослідження; з'ясування об'єкта, предмета та мети дослідження; визначення завдань дослідження; вибір методів дослідження; опрацювання наукових джерел тощо).					28	28
Тема 2. Написання основної частини курсової роботи (теоретичний і практичний розділи). Теоретичний розділ полягає у аналізі опрацьованої наукової					30	30

літератури відповідно до завдань дослідження. Студент шляхом огляду літератури окреслює основні етапи становлення та висвітлення проблеми, визначає своє місце у її розв'язанні, виявляючи ті питання, які залишилися нез'ясованими. Практичний розділ полягає у викладенні результатів власних досліджень автора із виділенням того нового, що він вносить у розробку проблеми.						
Тема 3. Завершальний етап у написанні курсової роботи. Передбачає остаточне удосконалення студентом вступу та висновків до курсової роботи, оформлення списку літератури та додатків, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень наукового керівника, оформлення титульної сторінки, змісту, переліку умовних позначень, символів, скорочень і термінів.					28	28
Тема 4. Захист курсової роботи. Відбувається у встановлений кафедрою термін у присутності комісії (викладачів кафедри) і бакалаврів.					4	4
ЗАГ.					90	90
6. Система оцінювання навчальної дисципліни						
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відповідає критеріям оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в університеті. Оцінювання курсової роботи передбачає релевантність змісту темі розвідки з належним оформленням.</p> <p>Оцінка «А (відмінно) 90-100» виставляється при: відповідності змісту роботи темі дослідження; правильного оформлення наукового апарату дослідження; глибокого аналізу наукової літератури та авторських висновків; якісно підготовлених практичних розробок; успішного виконання завдань дослідження; дотримання всіх вимог щодо технічного й естетичного оформлення роботи та орфографічного стандарту; вдалої презентації роботи під час захисту.</p> <p>Оцінка «В (добре) 80-89», «С (добре) 70-79» виставляється при наявності незначних недоліків у виконанні теоретичних і практичних завдань роботи та її оформленні.</p> <p>Оцінка «D (задовільно) 60-69» E (задовільно) 50-59» виставляється при наявності суттєвих недоліків у виконанні практичної і теоретичної частин роботи та в її оформленні. Оцінка «FX (незадовільно) 25-49» з можливістю повторного складання.</p> <p>Оцінка «F (незадовільно) 1-24» без можливості повторного складання.</p>					
Вимоги до курсової роботи	Детально див. методичні рекомендації до написання курсової роботи з української мови: https://kum.pnu.edu.ua/mahistratura/					
Умови допуску до підсумкового контролю	Курсові роботи проходять перевірку на академічний плагіат за допомогою програми https://panel.strikeplagiarism.com/#/ . Курсові роботи, які пройшли перевірку на плагіат і які, за висновком наукового керівника заслуговують позитивної оцінки, рекомендуються до захисту.					
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік. Форма складання: захист курсової роботи з української мови відбувається у присутності комісії (викладачів кафедри) і студентів.					

7. Політика навчальної дисципліни

Курсові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

З усіма документами про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можна ознайомитися на сайті університету за посиланням: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

8. Рекомендована література

1. Барчук В. М. Основи наукових досліджень. Матеріали до вивчення курсу. Івано-Франківськ, 2000. 30 с.
2. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
3. Енциклопедія «Українська мова». URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
5. Корягін В. М. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / В. М. Корягін, М. Ю. Чік. Київ: Алерта, 2017. 622 с.
6. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: підручник. Київ: Академія, 2003. 464 с.
7. Методичні рекомендації до написання курсової роботи з української мови: <https://kum.pnu.edu.ua/mahistratura/>
8. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного оформлення списків літератури відповідно до вимог ДСТУ 8302: 2015 32 / авт.- упоряд. Р. О. Дзумедзей, І. Я. Стрихар, Н. Г. Мазур. Івано-Франківськ, 2017. 7 с.
9. Мороз Л.І., Мороз І.В., Литвиненко І.С., Прасол Д.В., Чугуєва І.Є. [Науково- дослідна робота студентів у вищих навчальних закладах](#): Навчально- методичний посібник. Миколаїв : Вид-во «Арнекс», 2017. 164 с.
10. [Основи науково-дослідної роботи студентів](#) : навчальний посібник для студентів факультетів гуманітарного профілю / Віталій Яремчук. Острог : Національний університет «Острозька академія», 2012. 56 с.
11. Пентилюк М. І., Олексенко В. П., Гайдаєнко І. В., Окуневич Т. Г [Навчально- й науково-дослідна робота студентів-філологів](#): навчально-методичний посібник для студентів. Вид. 2-е, переробл. й доповн. Херсон : Айлант, 2020. 158 с.
12. Пошук і обробка інформації професійного спрямування: навчальний посібник / Н. М. Титова, Н. М. Рідей, В. П. Настрадін, М. М. Присяжнюк. Київ, 2024. 170 с.
13. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.
14. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.
15. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: підручник. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.
16. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: Слово, 2003. 240 с.
17. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності:

підручник. Київ: Знання-Прес, 2003. 295 с.

18. Штонь О. П., Буда О. П. Курсова робота з української мови: навчально-методичний посібник для студентів-філологів. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2007. 64 с.

Викладач
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови

Ірина БАБІЙ

Викладач
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови

Валентина ГРЕЦУК